

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ З СОЦІАЛЬНИМ БЛАГОПОЛУЧЧЯМ ПРАЦІВНИКА

Наше дослідження феномену вигорання у вчителів Донецької та Луганської областей дало два неочікувані результати. По-перше, виявилось, що професійне вигорання вчителів, які працювали у 10 км. зоні від лінії розмежування і мали у зв'язку з цим численні стреси поза роботою, не відрізнялося від професійного вигорання вчителів, які працювали за 60 - 100 км від лінії зіткнення у населених пунктах, які не піддавалися обстрілам (4, р.20). По-друге, у процесі комплексної роботи щодо подолання вигорання вчителів, які працюють у 10-км. зоні, стало очевидно, що на зниження показників емоційного вигорання і деперсоналізації вчителів - учасників проекту впливало покращення їхнього соціального самопочуття, зумовлене подоланням відчуття незахищеності, поверненням до планування життя, формуванням мережі взаємопідтримки, приділенню більшого часу своїм улюбленим справам (1, с.103 - 104).

Це спонукало нас продовжити дослідження в цьому напрямку. У 2020 році було проведене дослідження зв'язку професійного вигорання і соціального самопочуття педагогів м. Києва (N51), яке продемонструвало, що серед вчителів у групі з максимально низьким індексом соціального самопочуття 79% респондентів мають дуже високий рівень емоційного виснаження, у 100% дуже високий рівень деперсоналізації, тоді як у групі з високим індексом соціального самопочуття лише у 29% високий рівень емоційного виснаження, у 35% опитаних дуже високий рівень деперсоналізації (3, с.30). Також було проведене дослідження вигорання операторів колцентрів (N74), кожен з яких за зміну обробляє десятки, а то й сотні запитів клієнтів і на її закінчення відчувається повністю виснаженим. У операторів індекс соціального самопочуття не мав значимих кореляцій з рівнем емоційного виснаження і рівнем деперсоналізації (2, с.72). Враховуючи, що запал чи любов до роботи зазвичай не запобігають стресу на робочому місці

(5), можливо все ж припустити менше вигорання тих, чий життєві пріоритети більшою мірою орієнтовані на процесуальну, а не об'єктну сторони професійної діяльності.

Оскільки соціальне самопочуття педагогів виступає мірою задоволення їх соціальних потреб, сподівань та прагнень ми вважаємо можливим пояснити зв'язок емоційного виснаження з індексом соціального самопочуття у вчителів розривом між очікуваннями від суспільства і матеріальною оцінкою їх праці та дефіцитом суспільного визнання важливості їхньої роботи. Ці гіпотези ми плануємо перевірити у подальших дослідженнях

Список використаних джерел

1. Гирнык А.Н., Богданов С.А., Донец Ю.В., Чернобровкина В.А., Романенко Л.Д., Соловьева В.В. Причины выгорания и возможности реабилитации педагогов, работающих в зоне военного конфликта на востоке Украины.- Актуальная психология. Научный вестник. - Ереван, 2019, № 2 (4), с. 99 - 105.
 2. Корчинська Т. В. Взаємозв'язок емоційного вигорання менеджера по роботі з клієнтами з його психологічним і соціальним благополуччям : магістерська робота / Корчинська Тетяна Володимирівна ; наук. кер. Гірник А. М. ; НаУКМА. – Київ : [б. в.], 2020. – 138 с.
 3. Рабець Я.С. Вплив соціального самопочуття на професійне вигорання педагогів: курсова робота / Рабець Яна Сергіївна ; наук. кер. Гірник А. М. ; НаУКМА. – Київ : [б. в.], 2020. – 40 с.
 4. Girnyk A., Donets Y., Bogdanov S., Solovyova V., Romanenko L. Explorative Study of Psychosocial Stress Factors that Cause Professional Burnout Among Teachers, Who Leave Near the Front-Line Zone in the East of Ukraine / *Andriy Girnyk, Yulia Donets, Sergiy Bogdanov, Victoriya Solovyova, Lyudmyla Romanenko* // Mental Health Global Challenges XXI Century MHGC Proceedings. – Rome, 2018. – P. 18–22.
- Workplace Burnout Survey [Електронний ресурс] // Deloitte. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www2.deloitte.com/us/en/pages/about-deloitte/articles/burnout-survey.html>